

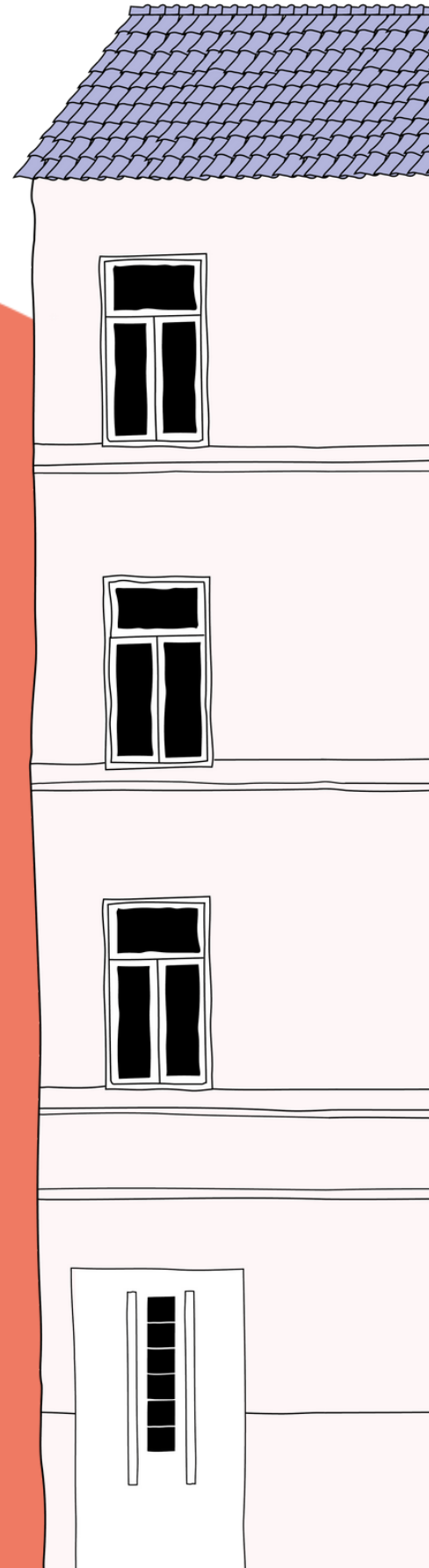

Huis van Vrede vzw
Thuisbegeleiding voor thuislozen

Varkensmarkt 23
1000 Brussel
Tel : 02 455 17 95
puerto@huisvanvrede.be

HUIS VAN VREDE MAISON DE LA PAIX

JAARVERSLAG 2024

Inhoudstafel

1.	Wie zijn we?	1
1.1.	Algemeen	1
1.2.	Doelgroep	1
1.3.	Opdrachten	1
1.4.	Visie en missie	2
1.5.	Doelstellingen	3
2.	De werking	3
2.1.	Algemene werkwijze	3
2.2.	Concrete werking	4
3.	De organisatie: concrete gegevens	6
3.1.	Personeel	6
3.2.	Infrastructuur	7
3.3.	Financiële middelen	7
4.	Samenwerkingsverbanden	7
4.1.	Samenwerking met huisvestingspartners	7
4.2.	Samenwerkingen met Hubbie – begeleid wonen voor mensen met een beperking	8
4.3.	Samenwerkingen met Familiehulp en St-Anne St-Remi	8
4.4.	Zorgwonen met CAW Brussel De Schutting	9
4.5.	Bureau Juridische Bijstand (BJB)	9
4.6.	Andere samenwerkingen	9
5.	Vormingen	11
6.	Cijfergegevens	14
6.1.	Methodologie	14
6.2.	Aanvragen	15
6.3.	Type begeleiding (onderhoud/intensief) en aantal dossiers	15
6.4.	Socio-culturele groepsactiviteiten	16
6.5.	Evoluties en demografie	18
6.6.	Duur begeleiding	23
7.	Terugblik op 2024	25

7.1.	Erkenningen van de centra voor thuisbegeleiding door Vivalis.brussels	25
7.2.	Kwaliteitsbeleid	25
7.3.	Andere	26
8.	Vooruitzichten 2025	28
8.1.	Uitrollen van het vijfjarenplan	28
8.2.	Gebruikersparticipatie en -betrokkenheid versterken	28
8.3.	Jaarlijkse evaluatie van de begeleidingsovereenkomst	28
8.4.	Verder ontwikkelen van het personeelsbeleid	29
8.5.	Andere	29

1. Wie zijn we?

1.1. Algemeen

Huis van Vrede, gevestigd in hartje Brussel, biedt thuislozen in het hele Brussels Gewest psychosociale, budgettaire en administratieve begeleiding aan huis. Opgericht in 1991 als een onthaaltehuis, evolueerde het vanaf 2006 tot een erkend centrum voor thuisbegeleiding. Het voormalige onthaalhuis werd omgevormd tot duurzame woningen, beheerd door sociale verhuurkantoren. De vzw heeft een capaciteit van 80 begeleidingen en biedt naast begeleiding ook een ontmoetingsruimte, Puerto, waar leden elke voormiddag tijdens de permanentie zonder afspraak terechtkunnen, zowel voor administratieve of budgettaire vragen als ter ontspanning.

1.2. Doelgroep

“Thuisloosheid kan omschreven worden als een toestand van persoonlijke en maatschappelijke kwetsbaarheid, waarin iemand terechtkomt als gevolg van een kort- of langdurend aftakelingsproces. De thuisloosheid uit zich in het ontbreken van een vaste woonst, vast werk, bestaansmiddelen en relationele verbanden, waardoor de thuisloze zich niet verder zelfstandig kan handhaven.”

(J. Gaublonne)

Huis van Vrede richt zich op thuislozen, zoals gedefinieerd door J. Gaublonne, en mensen in instabiele of ontoereikende woonsituaties. Ons doelpubliek omvat zowel daklozen als mensen die uit opvangstructuren een woonproject starten of ondersteuning nodig hebben om hun woonst te behouden. Vooral mensen met complexe trauma's en verslavingsproblemen, die moeilijk aansluiting vinden bij traditionele hulpverlening, krijgen extra aandacht.

1.3. Opdrachten

Huis van Vrede vzw biedt thuisbegeleiding om woningbehoud te garanderen en ondersteunt cliënten psychosociaal, budgettair en administratief. We bieden zowel individuele begeleiding op maat als een collectieve gemeenschapservaring via onze gemeenschappelijke zaal.

1.4. Visie en missie

1.4.1. Visie

Vanuit het recht op wonen, beogen wij het einde van de dak- en thuisloosheid in Brussel.

Bij Huis van Vrede zijn we ervan overtuigd dat iedereen recht heeft op een 'thuis'. Thuis zijn betekent meer dan een huis hebben. Het is een plek die men op basis van de unieke verlangens en noden eigen maakt, een plek waar men menswaardig kan wonen.

We geloven als organisatie dat ieder mens recht heeft op ondersteuning om een thuis waar te maken.

1.4.2. Missie

Wie ?

Huis van Vrede zet zich in voor thuislozen: voor zij die ontankerd zijn, voor zij die in de samenleving geen veilige plek vinden, voor zij die getekend zijn door een geschonden vertrouwen in zichzelf, de ander of de maatschappij.

Wat ?

Wij werken samen aan verbinding en herstel van dit vertrouwen. We bouwen aan een stabiele en veilige woonomgeving waar ze tot rust kunnen komen en weer zicht op hun krachten kunnen krijgen. Wij helpen onze mensen zich te herankeren.

Huis van Vrede biedt hiervoor thuisbegeleiding op maat aan: ons zorgaanbod wordt door de vragen en noden van de persoon gestuurd, zodat we onze hulp daarop kunnen afstemmen en persoonsgerichte ondersteuning en omkadering bieden.

Hoe ?

Dit doen we zonder oordeel en met respect voor hun tempo: Huis van Vrede wil mensen kansen bieden, en blijven bieden. We werken laagdrempelig en aanklampend zodat mensen makkelijk met onze dienst aansluiting kunnen vinden.

Onze gemeenschappelijke zaal Puerto is de ankerplaats van Huis van Vrede: een plek om zich veilig te voelen; een plek waar men zichzelf mag zijn; een plek waar alle zorg dragen voor elkaar; een plek waar het collectieve de persoonlijke ontwikkeling verrijkt; een plek om terug te leren vertrouwen in zichzelf, de ander en de maatschappij.

1.5. Doelstellingen

We streven naar een stabiele woonomgeving waarin mensen tot rust kunnen komen, opnieuw perspectief krijgen en autonomie verwerven. Onze vier kernpunten in relatie tot de definitie van thuisloosheid hierboven:

- **Duurzame huisvesting:** toegang tot en behoud van een stabiele en menswaardige woning i.s.m. sociale huisvestingsactoren.
- **Bestaansmiddelen:** hulp bij het verwerven, behouden en beheren van inkomsten.
- **Werk of tijdsbesteding:** structuur en zinvolle daginvulling om stabiliteit en zingeving te bevorderen.
- **Relationele verbanden (terug) opbouwen:** vertrouwen herstellen en duurzame relaties opbouwen door betrouwbaarheid via het centrum en hulpverlener te ervaren.

Daarnaast werken we aan **welzijn en gezondheid**, omdat veel cliënten medische en psychische zorgen uitstellen, en hebben we een **sensibiliserende en signalerende rol** naar overheidsinstanties over de problematiek van thuisloosheid in Brussel. Onze aanpak richt zich op het voorkomen van armoede, sociale uitsluiting en terugval.

2. De werking

2.1. Algemene werkwijze

In navolging van onze visie en doelgroep, combineert de werkwijze van Huis van Vrede zorgwonen voor thuislozen met de Housing First-methodiek.

- **Integraal maatwerk**

De begeleiding is integraal en op maat met respect voor de eigenheid van de cliënt en het afstemmen van zorg op hun levensverhaal, gewoontes en verlangens, volgens de regels van de presentietheorie.

- **Aanwezigheid en betrouwbaarheid**

We volgen de presentietheorie, waarbij zorg gezien wordt als iets fundamenteels relationeel. Dit betekent dat we aanwezig blijven voor de cliënt, zelfs bij moeilijkheden of afwijzing. Betrouwbaarheid is hierin essentieel, wat vraagt om bereikbaarheid en flexibiliteit van de hulpverleners. We zorgen voor een vast aanspreekpunt en werken met een strak kader met duidelijke afspraken, maar bieden ook ruimte voor herkansingen.

- **Duurzaamheid**

Langdurige begeleiding biedt de mogelijkheid om het tempo van de cliënt te respecteren en vertrouwen op te bouwen. We streven ernaar om niet sneller te werken dan de cliënt aankan, om te voorkomen dat dit leidt tot frustraties en mislukkingen.

2.2. Concrete werking

- **Aanmelding**

De begeleiding begint met een doorverwijzing en een kennismakingsgesprek, waarna in een teamvergadering wordt bepaald of de begeleiding een antwoord biedt op de behoeften van de cliënt. De daadwerkelijke begeleiding start pas wanneer de cliënt gehuisvest is (met een huurcontract) en na enkele verkenning- en ontmoetingsmomenten. In deze fase worden werkpunten besproken en opgenomen in het begeleidingscontact

- **Opbouwen van vertrouwen**

De begeleiding begint altijd met het opbouwen van een basisvertrouwen tussen de cliënt en de begeleider. Dit vormt de basis voor de verdere relatie en begeleiding. De hulpverlener houdt hierbij rekening met het ritme van de cliënt en diens mogelijkheden om in relatie te treden. Het is immers belangrijk dat de cliënt zich veilig voelt om hulp te kunnen aanvaarden.

- **Basisvoorzieningen**

Naast het opbouwen van vertrouwen zorgt de hulpverlener ervoor dat bij de start van begeleiding noodzakelijke zaken zoals inkomen geregeld worden, om het behoud van de woning te waarborgen. Huis van Vrede werkt samen met sociaal verhuurkantoor Baita, waardoor toegang wordt geboden tot woningen. We bieden ook budgetbegeleiding en -beheer aan, wat belangrijk is voor cliënten met verslavingsproblemen om te zorgen dat huur en nutsvoorzieningen op tijd worden betaald.

- **Stabiele woonomgeving en netwerk**

Voor cliënten met gezondheidsproblemen zorgen we voor toegang tot huisartsen en andere zorgverleners. We werken nauw samen met wijkgezondheidscentra, ziekenhuisspecialisten, thuisverpleging en familiehelp om gepaste zorg en therapie mogelijk te maken. In sommige gevallen helpen we cliënten bij het vinden van een vaste huisarts. Afhankelijk van de zorgnood ondersteunen we hen bij de opstart en opvolging van behandelingen, inclusief geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Daarnaast werken we samen met andere betrokken instanties, zoals het OCMW, sociale diensten, bewindvoerders en woningbeheerders. De begeleiding vindt plaats in het centrum, bij de cliënt thuis of op verplaatsing, afhankelijk van de noodzaak. Regelmatig zorgoverleg

helpt om het traject goed te coördineren en ervoor te zorgen dat de cliënt zelf de regie over zijn zorg behoudt.

We stimuleren cliënten ook om hun talenten te (her)ontdekken en een dagbesteding op te bouwen. Dit kan via deelname aan activiteiten in dagcentra, opleidingen of werktrajecten in samenwerking met Actiris en andere organisaties. Voor cliënten die door gezondheidsproblemen niet meer kunnen werken, zoeken we samen naar een zinvolle, laagdrempelige tijdsbesteding.

o Een sociaal netwerk uitbouwen

Bij de meeste bewoners is er geen sprake van contacten met familie en een vriendenkring waar ze bij horen. Vaak is het moeilijk om vroegere sociale netwerken te herstellen omdat hun vertrouwen zo radicaal geschonden is geweest. Desalniettemin zal Huis van Vrede, indien dit gewild is en waar mogelijk, hen bijstaan om contacten met familie of oude vrienden herop te nemen. De vooruitgang en het welzijn van de cliënt wordt hier altijd bij in acht genomen.

Naast het herstellen van bestaande banden moedigen we cliënten aan om nieuwe sociale netwerken op te bouwen zodra hun woonsituatie gestabiliseerd is. Vrijtijdsbesteding, opleidingen en (vrijwilligers)werk helpen niet alleen om structuur in hun dagen te brengen, maar bieden ook nieuwe sociale contacten en betekenisvolle interacties.

Huis van Vrede fungeert bovendien als een tweede thuis. In onze gemeenschappelijke ruimte kunnen cliënten samenkomen, ontspannen, internet en de krant gebruiken of gewoon een kop koffie drinken. Hier kunnen ze hun ervaringen delen met hulpverleners en lotgenoten. Er worden ook groepsactiviteiten georganiseerd, zoals gezamenlijke maaltijden en feestelijke bijeenkomsten. Jaarlijks organiseren we een driedaagse vakantie-uitstap voor een groep cliënten, volledig op vrijwillige basis. Deelname aan het groepsgebeuren is geen verplichting, maar een vrije keuze. De hulpverlening is gratis, al vragen we een kleine maandelijkse bijdrage van €2,50 voor het gebruik van de faciliteiten in de gemeenschappelijke ruimte.

Door de groepsdynamiek binnen het centrum ontstaan er spontaan wederzijdse ondersteuningsvormen. Cliënten zetten hun talenten in voor elkaar, bijvoorbeeld door samen te koken, te helpen bij een verhuis of kleine herstellingen uit te voeren.

o Einde van de begeleiding

Wanneer een cliënt voldoende zelfvertrouwen heeft opgebouwd, de administratieve en financiële situatie gestabiliseerd is en de gezondheid onder controle is, ronden we de begeleiding af. Als een cliënt die nog niet volledig autonoom is, toch wenst te stoppen, proberen we dit in overleg en op een positieve manier te laten verlopen, zodat een heropstart in de toekomst mogelijk blijft.

Ex-clieënten worden "anciens" en blijven welkom bij onze activiteiten als ze dat wensen. Daarnaast blijven we een aanspreekpunt voor toekomstige hulpvragen.

o Chronologie

Onze ervaring toont aan dat de bovenstaande uitgestippelde 'chronologie' van onze werkwijze in realiteit zeker niet zo rechtlijnig verloopt. Cliënten kunnen terugvallen of opnieuw moeilijkere periodes doorstaan, wat flexibiliteit in aanpak vraagt van de hulpverlener. Deze past zich aan het pad van de cliënt aan en niet omgekeerd. Daarom zal in de evaluatie van de begeleiding het proces zwaarder doorwegen dan de behaalde resultaten.

Aanvullend hieraan, zal het idee van 'bekomen zelfstandigheid' zeer afhankelijk zijn van cliënt tot cliënt. Bij sommige cliënten merken we dat ze enkel een niveau van maximale autonomie kunnen bereiken door een duidelijk kader en structuur te blijven aanbieden, dat door derden wordt overzien. Als hulpverlener moet je je verwachtingen of visie dus altijd opnieuw aftoetsen aan de noden van de cliënt (zie meer 6.6. *Duur begeleiding*).

3. De organisatie: concrete gegevens

3.1. Personeel

Het personeelsbestand van Huis van Vrede wordt gefinancierd door zowel de GGC en de Sociale Maribel als Actiris.

- Marie-Alice Janssens – 0,8 VTE – 0,5 VTE coördinator en 0,3 VTE individuele hulpverlener
- Rosanne Claes – 0,5 VTE – adjunct-coördinator
- Edith Ferdinand – 1 VTE – individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster
- Joy Van de Wielle – 1 VTE – individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster
- Julie Hubeny – 1 VTE – tot 30 juni 2024 individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster
- Youri Mot – 1 VTE – individuele hulpverlener, master psychologie
- Klara De Man – 1 VTE – sinds 2 mei 2024 individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster
- Sarah Malili – 1 VTE – sinds 8 april 2024 individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster
- Jennifer Vlieghe – 0,6 VTE – tot 31 augustus 2024 0,5 VTE administratie en beleidsondersteuning en 0,3 VTE individuele hulpverlener, maatschappelijk werkster; sinds 1 september 2024 0,6 VTE administratie en beleidsondersteuning
- Lise Haguinet – 0,5 VTE – administratie en beleidsondersteuning
- Geneviève de Bruyn – 0,5 VTE – boekhoudkundige ondersteuning
- Lola Tracy Apambwa – 1 VTE – logistiek medewerker

- Teame Werede – 0,5 VTE – tot 31 augustus 2024 onderhoudsmedewerker
- Abdelkader Samri – 0,5 VTE – sinds 16 september 2024 onderhoudsmedewerker

3.2. Infrastructuur

Huis van Vrede Begeleid Wonen ligt op de Varkensmarkt 23, 1000 Brussel.

De ontmoetingsruimte Puerto heeft een grote zaal met twee mezzanines. Op het gelijkvloers zijn een open keuken, eetruimte, salon en computers voor de cliënten. De eerste verdieping biedt een speelruimte voor de kinderen van onze leden, opslag voor kledij en lakens, computers en een vergadertafel.

Collega's werken in een afgesloten bureel aan de straatkant – waar de cliëntendossiers ook worden bijgehouden – en op de tweede mezzanine met twee bureaus, een gespreksruimte voor individuele afspraken en een vergadertafel.

3.3. Financiële middelen

Eind 2024 werkten 9,2 VTE voor de thuisbegeleiding van vzw Huis van Vrede. De GGC financierde 5,05 VTE, Sociale Maribel 2,65 VTE en Actiris 1,5 VTE. De GGC droeg ook bij aan werkings- en beheerskosten, terwijl eigen middelen en giften de rest dekten.

Om kwalitatieve dienstverlening te kunnen blijven aanbieden aan het doelpubliek en om de normen inzake kwaliteit en kwantiteit van de toepassingsbesluiten te honoreren, is de steun van de Sociale Maribel primordiaal, en blijft de werking afhankelijk van eigen middelen en giften.

4. Samenwerkingsverbanden

4.1. Samenwerking met huisvestingspartners

Sinds haar ontstaan werkt Huis van Vrede nauw samen met sociaal verhuurkantoor (SVK) Baita. Al in de jaren '90 deelden de oprichters van beide organisaties de overtuiging dat sociale huurwoningen hand in hand moesten gaan met begeleid wonen. Vandaag maken beide strategieën deel uit van het Masterplan van Bruss'Help¹ voor het beëindigen van dakloosheid.

SVK Baita voorziet het merendeel van onze cliënten van een woning. Daarnaast bestaat er een stevig samenwerkingsverband met SVK Iris. Ook met de Cel Woningzoeker en -creator (WZC) van vzw 't Eilandje werken we samen. Deze cel ondersteunt Brusselse daklozendiensten bij

¹ <https://www.brussshelp.org/index.php/nl/>

het vinden van duurzame, betaalbare woningen en betreft ook particulieren die willen investeren in 'sociale baksteen'.²

Op basis van artikel 95/1 uit de toepassingsbesluiten is een samenwerking vereist met organisaties die de toegang tot wonen vergemakkelijken. Hiervoor doen we een beroep op de huisvestingsdienst SIL van vzw 't Eilandje. Zij voorzien onze cliënten van basis meubilair en begeleiden bij verhuizingen — een belangrijke schakel in een vlotte overgang naar zelfstandig wonen.

4.2. Samenwerking met Hubbie – begeleid wonen voor mensen met een beperking

Hubbie ondersteunt mensen met een beperking op diverse levensdomeinen: van wonen en werken tot leren, vrije tijd en gezondheid. Dankzij het overlegplatform Bruggenbouwer konden we hun expertise naar Huis van Vrede brengen. De samenwerking ontstond vanuit een gedeelde vaststelling: binnen de thuislozenpopulatie zijn er opvallend veel cliënten met een (vermoeden van) handicap, terwijl binnen de doelgroep van Hubbie ook mensen voorkomen met kenmerken van dakloosheid.

Sinds 2023 zijn twee hulpverleners van Hubbie (elk 0,14 VTE) actief binnen ons team. Zij coachen collega's die werken met cliënten met een vermoeden van handicap, en springen ook zelf in op het terrein om mee oplossingen te bieden. Tegelijk leren zij onze methodiek rond thuisloosheid en verslavingszorg beter kennen. Zo ontstaat er een rijke kruisbestuiving tussen beide sectoren, waarin over het muurtje kijken vanzelfsprekend wordt.

4.3. Samenwerkingen met Familiehulp en St-Anne St-Remi

Een stabiele woning, sociale verbondenheid en een goede fysieke en mentale gezondheid vormen de kern van onze begeleiding. Om deze doelstellingen waar te maken, kunnen we niet zonder betrouwbare partners. Naast onze huisvestingsnetwerken werken we daarom al jaren samen met Familiehulp en het psychiatrisch ziekenhuis St-Anne St-Remi.

Familiehulp is onmisbaar in het ondersteunen van cliënten in hun dagelijks leven. Via wekelijkse huisbezoeken helpen ze bij het huishouden, koken ze gezonde maaltijden, zorgen ze voor propere kledij en begeleiden ze cliënten naar medische afspraken. Zo dragen ze niet alleen bij aan het behoud van de woning, maar ook aan het welzijn van onze cliënten.

Meer dan de helft van onze cliënten in Puerto kampt met psychische problemen. Daarom is de samenwerking met St-Anne St-Remi van groot belang. Dankzij het onderlinge vertrouwen en korte communicatielijnen kunnen we snel en gericht doorverwijzen naar gepaste psychiatrische zorg.

² <https://ilot.be/nl/huisvesting>

4.4. Zorgwonen met CAW Brussel De Schutting

Samen met CAW Brussel De Schutting runt Huis van Vrede een gebouw speciaal ingericht voor zorgwonen. Deze plek is bestemd voor daklozen met ernstige gezondheidsproblemen of een beperkte mobiliteit, die nood hebben aan intensieve zorg of behandeling die ze zelf niet kunnen organiseren.

Het gebouw ligt op amper vijf minuten wandelen van Puerto, wat de nabijheid en samenwerking vergemakkelijkt. De zorg wordt gecoördineerd door een begeleider van De Schutting en een van Huis van Vrede. Bewoners kunnen bij beiden terecht, individueel of samen. Dagelijks komt er hulp aan huis van Familiehulp of verpleegkundigen, en wekelijks wordt het gebouw schoongemaakt. De kosten van deze ondersteuning worden gedragen via een verdeelsleutel tussen de bewoners.

Het huis telt zeven aangepaste wooneenheden. In 2024 werden er vier ingenomen door cliënten van Huis van Vrede en drie door De Schutting. Er is ook een gemeenschappelijke ruimte waar bewoners elkaar ontmoeten bij recepties of deelnemen aan de jaarlijkse bewonersvergadering. Tijdens die bijeenkomst worden zaken besproken zoals het samenleven, klachten of problemen met het gebouw. Indien nodig wordt SVK Baita gecontacteerd.

Deze woonvorm bevordert niet alleen sociale contacten, maar ook onderlinge zorg. Als er iets misgaat, verwittigen bewoners spontaan de hulpverlening of bellen ze zelfs de ambulance voor elkaar.

4.5. Bureau Juridische Bijstand (BJB)

Ook op juridisch vlak werken we samen met externe partners. We verwijzen cliënten met juridische vragen of problemen door naar het Bureau Juridische Bijstand (BJB). Zo krijgen ze toegang tot gespecialiseerde hulp, bijvoorbeeld bij verblijfsrecht, schuldenproblematiek of huurconflicten. Deze ondersteuning helpt mee om complexe situaties te ontwarren en cliënten weer perspectief te bieden.

4.6. Andere samenwerkingen

Huis van Vrede onderhoudt ook een nauwe samenwerking met andere diensten, o.a.:

Wonen

- SVK Logement pour Tous
- SVK Iris
- SVK Vorst
- SVK Ukkel
- SVK Etterbeek
- Foyer Lakenois
- SIL
- AISB
- Armée du Salut
- Top Dératisation
- Pest Solution Services
- CAW Brussel

Doorverwijzing

- Onthaalhuizen Talita, Open Deur, Albatros, Le Relais, ...
- Diogenes (Straathoekwerk en Station Logement)
- Après Toe
- Sac à Dos
- CAW Brussel
- Housing First Steps Forward

Bestaansmiddelen

- OCMW's van de verschillende gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Schuldbemiddelingsdienst van Service Social Juif
- Schuldbemiddelingsdienst van CAW Brussel

- Schuldbemiddelingsdienst van OCMW Brussel
- Verschillende pro-deo advocaten en bewindvoerders
- De verschillende vakbonden, HVW en mutualiteiten
- FOD - Sociale Zekerheid - DG Personen met een handicap
- Federale Pensioendienst

Juridisch

- Justitiehuis
- Verschillende pro-deo advocaten
- Atelier des droits sociaux

Werk, tijdsbesteding

- Actiris
- VWAHWN Pigment
- HOBO Geïntegreerde Thuislozenzorg Brussel
- Het Lokaal Dienstencentrum Het Anker
- Het Canevas
- Beschutte werkplek ViTeS

Welzijn en gezondheid

Algemeen

- Maison Médicale du Béguinage/des Riches Claires/des Primeurs/Enseignement/Maison MédiGand/Centre Santé du Miroir
- Ziekenhuis Sint-Pieter/Cesar de Paepe/Brugman/ Saint-Michel/ Saint-Anne/Sint-Jan/Erasmus
- Hygiënisch centrum 'La Fontaine'

- Bijzondere jeugdzorg-
contextbegeleiding: Sporen vzw
- Espace Social Téléservice

Invaliditeit

- DOP Brussel

Volksgesondheid

- Réseau Hépatite C
- Fares
- FOD Volksgezondheid

Geestelijke gezondheid

- Psychiatrische
ziekenhuizen/afdelingen Sanatia, Sans
Soucis, Saint-Michel en Brugman
- Smes-B, ondersteuningscel
- CGGZ Rivage – Den Zaet
- Tandemplus
- MOVEOplus
- trACTor
- Rizome-BXL
- Le Norois
- Het Canevas
- Prisme
- Mobi West

Verslaving

- Parentalité-Addiction
- Transit
- Babel, ambulante structuur van de asbl
Equipe

Buurt(werking)

- Bravvo
- Diogenes - Straathoekwerk
- Voem
- Fairwork
- Bronks

Scholen

- Odisee Hogeschool - Sociaal Werk
- Erasmus Hogeschool - Sociaal Werk
- Campus Terranova
- Prinses Julianaschool

Vormingen, onderzoek

- Centre du Chapelle-aux-Champs
- BICO-federatie
- SMES-B, vormingscel
- Kenniscentrum WWZ

5. Vormingen

In 2024 finaliseerden we ons kwaliteitsbeleid en daarmee ook het opleidingsprogramma voor de komende vijf jaar. Daarin werd vastgelegd dat elke (nieuwe) hulpverlener een vorming rond beroepsgeheim en budgetbeheer volgt, naast een intervisie-cyclus van de SMES.

In 2024 onderzocht de Fédération des Maisons d'accueil et service d'aide aux sans-abris (AMA asbl) de toename van agressie binnen de sector dak- en thuisloosheid. Ook Huis van Vrede

nam deel aan deze studie. Meer dan 80 % van de hulpverleners gaf aan ooit slachtoffer te zijn geweest van verbale agressie, bij fysieke agressie liep dat op tot 37,2 %.³ Uit de studie volgden een reeks aanbevelingen: meer inzetten op armoedebestrijding, aangepaste infrastructuur en capaciteitsuitbreiding, maar ook zorg voor personeel, vorming en training. Daarom verwachten we dat elke (nieuwe) medewerker een opleiding rond agressiebeheer volgt. We hechten bovendien ook belang aan zo'n vorming in teamverband. In het najaar van 2025 volgt het hele team een vorming via Impuls vzw.

Daarnaast voeren we sinds 2024 interne opleidingen uit op het vlak van welzijn, preventie en hygiëne op de werkvloer, i.s.m. met partners als Fares, Top Dératisation en de medische dienst Idewe indien nodig. We startten ook met de samenstelling van een onthaalmap waar onder andere alle nodige informatie hieromtrent gebundeld wordt.

Als team kwamen we naar gewoonte ook in 2024 om de maand samen met supervisor Philippe Kinoo van Centre Chapelle-aux-Champs voor kritische reflecties over de werking en casusbesprekingen.

Vorming/uitwisseling (naam + organisator + plaats)	Uren per collega	Totaal uren
Les Nederlands (Open Context, Rue du Grand Hospice 7, 1000 Brussel)	58	58
Supervisie team met Philippe Kinoo (Centre Chapelle-aux-Champs, Huis van Vrede, 1000 Brussel)	16	116
Teamdag (Huis van Vrede, op locatie, Brussel)	7.6	60.8
Bicodag: panelgesprek politiek debat (GC De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel)	2	2
Studiedag: binnenkant van sociaal isolement (VGC en Odisee Hogeschool, Huart Hamoiriaan 136, 1030 Brussel)	4	4
Bruggenbouwers (Kenniscentrum WWZ, CAD, Naaldstraat 23, 1070 Anderlecht)	3.5	7
Staten-Generaal Welzijn Brussel: Vlaamse welzijns- en zorgsector in Brussel: eiland of archipel? (Koninklijke Bibliotheek, Kunstberg 28, 100 Brussel)	1.5	1.5
Wegwijs in de Brusselse dak- en thuislozen sector (Bico-Federatie, Kogelstraat 18, 1000 Brussel)	3	3

³ [*“Alors que la fumée s’élève, l’invisible brûle : Violences dans les services accompagnant des personnes sans chez-soi en région bruxelloise”*](#)

Thema NAH = Niet-aangeboren hersenletsel (Hubbie vzw, Varkensmarkt 23, 1000 Brussel)	2	6
Intervisie Smes (Smes, Rue du Progrès 323, 1030 Bruxelles)	9	9
Conferentie Stadsjuweel: Jeugdtrama en de langetermijnevolgen (Argos, Werfstraat 13, 1000 Brussel)	2	10
Socio-emotionele ontwikkeling (Hubbie vzw, Varkensmarkt 23, 1000 Brussel)	2	12
Bruggenbouwers (Kenniscentrum WWZ, Pacheco Godshuis, Grootgodshuisstraat 7, 1000 Brussel)	3.5	3.5
Ethiek in de hulpverlening: "Hoe ga je om met tegenstrijdigheden in moraliteit bij jezelf, je cliënt en je job/je opdracht/je werkgever?" (CAW Brussel, Capital vzw, Antwerpselaan 40, 1000 Brussel)	2	2
Intervisie Smes (Smes, Rue du Progrès 323, 1030 Bruxelles)	6	6
Week van de Brusselse thuislozenzorg (Transit VZW, Stephensonstraat 96, 1000 Brussel)	1.5	1.5
Rolling Douche - Week van de Brusselse thuislozenzorg (Circularium, Chaussée de Mons 95, 1070 Anderlecht)	1.5	1.5
Geïntegreerd ergonomie-beleid (Idewe, Industriepark De Bruwaan 1 - 9700 Oudenaarde)	3.45	3.45
"Violences dans les services accompagnant des personnes sans chez-soi" (AMA, la Tricoterie, Rue Théodore Verhaegen 158, 1060 Bruxelles).	6.5	6.5
Teamdag (Huis van Vrede, op locatie, Genk)	7.6	68.4
Bruggenbouwers (De Stroom - Zonnelied vzw, Begijnenstraat 54, 1080 Molenbeek)	3.5	3.5
TOTAAL	146.15	385.65

Naast de eigen vormingen ontvangt Huis van Vrede ook elk jaar groepen scholieren, studenten en volwassenen van verschillende organisaties om de thuislozenproblematiek in de grootstad uit te leggen en de werking van de vzw toe te lichten. Verder maken we burgers en de overheid bewust van de problemen en uitsluiting van de thuisloze via nieuwsbrieven, artikels, sociale media en jaarverslagen.

6. Cijfergegevens

6.1. Methodologie

Voor de cijfers van 2024 baseert Huis van Vrede zich op de methode ontwikkeld binnen de Bico-federatie en gedragen door het merendeel van de leden. Elke ontmoeting van een uur of minder die een hulpverlener met een cliënt heeft, wordt geregistreerd als één eenheid. De eenheden komen overeen met de uren die de ontmoeting duurt. Bij een verplaatsing wordt de duur van het onderhoud geteld van deur tot deur. Socioculturele groepsactiviteiten worden in tegenstelling tot de vorige jaren niet meer geregistreerd. Deze groepsactiviteiten worden breder toegelicht in dit hoofdstuk.

Afhankelijk van het aantal contacten per maand (minder of meer dan vijf) wordt een dossier bestempeld als onderhoud of intensief. Aan het einde van de maand wordt de som gemaakt van het aantal onderhouds- en het aantal intensieve dossiers. Er wordt dan een waarde gegeven aan een begeleiding. Een onderhoudsbegeleiding telt voor 0,5 dossier, terwijl een intensieve begeleiding voor 1,5 dossier telt. Dit geeft dan een gemiddelde weging per maand en per jaar op. De toepassingsbesluiten vragen dat er meer intensieve begeleidingen zijn dan onderhoudsbegeleidingen. Huis van Vrede is erkend voor een capaciteit van 80 begeleidingen (of dossiers).

Telefoongesprekken en administratief werk zonder aanwezigheid van de cliënt worden bij Huis van Vrede niet geregistreerd, omdat het voor ons belangrijk blijft dat een dienst begeleiding aan huis zich blijft onderscheiden van een sociale dienst die niet extra muros werkt. We weten dat elke ontmoeting met een cliënt een zekere hoeveelheid administratief werk met zich meebrengt en sinds de sanitaire crisis nog meer. Heel veel administraties werken met gesloten deuren en sturen hun cliënten door naar hun digitaal portaal (lees: naar een hulpverlener wat ons doelpubliek betreft). Bovendien zou het registreren van administratief werk zonder aanwezigheid van de cliënten het aantal cliëntcontacten exponentieel doen vermeerderen, zonder tot meer dossierwaarde bij te dragen. Bovendien zou het het evenwicht tussen cliëntcontacten buitenshuis en in het bureau (waar de registratie van administratief werk zonder aanwezigheid van de cliënt onder valt) verstoren. De toepassingsbesluiten schrijven immers: "In ieder geval zal minder dan de helft van de gesprekken in het centrum plaatsvinden (art. 92)." Registreren vraagt ook werktijd van de hulpverlener, tijd dat we liever investeren in effectieve hulpverlening.

In deel 6.3. *Type begeleiding (onderhoud/intensief) en aantal dossiers* leest u de waarde die aan een begeleiding wordt gegeven, cfr de toepassingsbesluiten. D.w.z. dat één begeleiding, afhankelijk van de frequentie van de ontmoetingen, zal gezien worden als een intensieve of een onderhoudsbegeleiding, met respectievelijk 1,5 af 0,5 als waarde. Eenzelfde begeleiding is niet noodzakelijk het hele jaar door intensief of onderhoudend. Per maand krijgt de begeleiding een score (1,5 of 0,5) en daarvan wordt een jaargemiddelde gemaakt. Dit zijn de cijfers die te vinden zijn in 6.3.

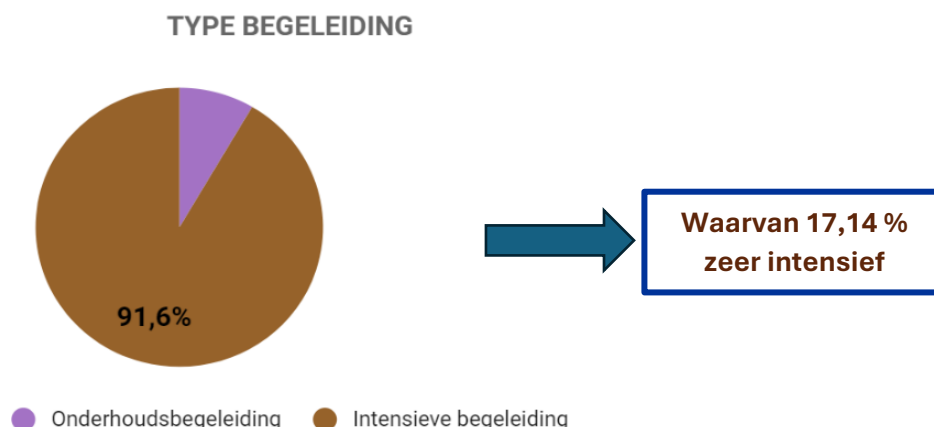
De cijfers in deel 6.5. *Evoluties en demografie* zijn cijfers gebaseerd op het absolute aantal begeleidingen, t.t.z. dat één begeleiding voor 1 telt onafhankelijk of ze intensief of onderhoudend is. Dit stelt ons in staat om de evoluties te zien, de verhoudingen te berekenen, los van de “waarde” van een begeleiding.

6.2. Aanvragen

In 2024 hebben we 12 aanvragen behandeld. In deel 6.5. *Evoluties en demografie*, sectie *Begeleidingen*, noteren we dat er in 2024 vijf nieuwe begeleidingen zijn gestart. Drie personen hadden reeds een woonst, twee anderen hadden geen woonst en logeerden bij vrienden of in het ziekenhuis. Het is een constante door de jaren heen: veel personen of gezinnen die een begeleiding nodig hebben, moeten we teleurstellen wegens gebrek aan begeleidingsplaats. Aan de doorverwijzer wordt gevraagd om een andere dienst te zoeken. Aanvragen kunnen één jaar op onze wachtlijst blijven staan indien gewenst door cliënt en doorverwijzer.

6.3. Type begeleiding (onderhoud/intensief) en aantal dossiers

In totaal werden in 2024 68 begeleidingen opgevolgd, wat overeenkomt met 72 volwassenen en 40 kinderen. **De 68 begeleidingen wegen voor 76 dossiers** omwille van de waarde dat hen toegekend werd afhankelijk van hun intensief (1,5) of onderhoudend (0,5) karakter.

De dossiers worden als volgt onderverdeeld :

- 6 onderhoudsbegeleidingen
- 70 intensieve dossiers, waarvan 12 zeer intensief (gemiddeld meer dan 2 ontmoetingen per week).

Volgens de toepassingsbesluiten (art. 92) moet een dienst begeleiding aan huis intensieve en ondersteunende begeleiding garanderen. De intensieve begeleiding omvat gemiddeld een wekelijks gesprek met elk begeleid persoon. Ze is bedoeld om terugkeer naar een instelling of het verlies van zelfstandige huisvesting te voorkomen. De ondersteunende begeleiding omvat gemiddeld een maandelijks gesprek. Ze is bedoeld om de verworvenheden en de stabiliteit van de gebruiker te verzekeren.

In 2024 vonden er **4253** *face to face* cliëntcontacten plaats (alle begeleidingen opgeteld). Naast deze *face to face*-contacten zijn er ook heel wat contacten via telefoon en tekstbericht geweest. Deze contacten werden in 2024 bij Huis van Vrede niet geregistreerd, zoals toegelicht in hoofdstuk 6.1. *Methodologie*. Tegelijk evolueren de communicatietechnologieën snel, raken ze in alle lagen van de bevolking ingebed en heeft corona ons een andere ervaring geleerd. We kunnen dus niet ontkennen dat ‘niet fysieke contacten’ met de cliënten een grotere plaats innemen in de begeleiding dan tien jaar geleden en dat er ook ‘vanop afstand’ betekenisvol begeleidingswerk verricht kan worden.

Zoals aangehaald, schuilt achter deze cliëntcontacten nog ander werk dat tijdrovend is: de gemiste afspraken, de verplaatsingen voor ‘niets’, het voorbereidend en/of afhandelend administratief werk op de werkvloer zonder aanwezigheid van de cliënt en de vele telefoongesprekken met de cliënt of met zijn of haar netwerk. De socioculturele activiteiten nemen ook tijd in beslag en worden niet weergegeven in deze cijfers.

Het aantal (zeer) intensieve dossiers in onze dienst bevestigt dat de problematieken van onze cliënten bij de start van de begeleiding zeer complex zijn. In veel gevallen gaat het om chronisch thuisloze mensen waarbij begeleiding op maat en op lange termijn noodzakelijk is. Op deze manier willen we onze cliënten versterken, hun zelfvertrouwen teruggeven en handvatten aanbieden om op een kwalitatieve manier te leven. Een vertrouwensrelatie is de essentiële sleutel om dit te kunnen realiseren en die uitbouwen vraagt tijd.

6.4. Socio-culturele groepsactiviteiten

Naast het individueel begeleidingswerk dat kwantitatief weergegeven wordt in voorgaande hoofdstuk, investeert Huis van Vrede ook een aanzienlijke hoeveelheid tijd in gemeenschappelijke groepsactiviteiten. Deze activiteiten worden niet ondersteund door de GGC en worden bijgevolg gedragen door eigen middelen. Puerto Huis van Vrede is van bij het ontstaan overtuigd geweest dat het collectieve luik van de begeleiding bijdraagt aan de weg naar autonomie die een begeleide persoon kan afleggen, gezien de kenmerken van het doelpubliek. In hoofdstuk 2. *De werking* wordt de functie van de gemeenschappelijke ontmoetingsruimte Puerto toegelicht. Al deze activiteiten dragen bij tot de netwerkversterking van de cliënt.

In 2024 vonden in totaal 65 verschillende groepsactiviteiten plaats, gaande van een maaltijd van 1 uur tot een driedaagse vakantie. In totaal namen 178 mensen deel aan deze activiteiten.

Hier volgt een **opsomming van de activiteiten**:

- **50 maaltijden**, waarbij er samen gegeten en afgewassen wordt, waar gemiddeld telkens 15 cliënten aanwezig zijn.
- **3 knutselateliers** van telkens 2 uur, met in totaal 7 deelnemers.
- **2 algemene vergaderingen** met de cliënten van Puerto over het leven in huis, afspraken, projecten, een ontmoeting met de medewerkers van Bravvo, de preventiedienst van de stad Brussel.
- **1 gezamenlijke poetsdag** van de ontmoetingsruimte waarbij 5 cliënten gedurende 2 uur hebben meegeholpen.
- **1 workshop** 'hoe digitaal te gaan stemmen' naar aanleiding van de verkiezingen gegeven door Hobo vzw, met 6 deelnemers.
- **1 daguitstap** met Hobo vzw, waarbij één hulpverlener een groep van 8 cliënten heeft begeleid.
- **1 feestelijk permanentie** naar aanleiding van het vertrek van een hulpverlener.
- **1 afscheidsceremonie** naar aanleiding van het overlijden van een cliënt.
- **De jaarlijkse vakantie**, waarbij 4 hulpverleners gedurende drie dagen met 30 cliënten op stap gaan naar de Ardennen.
- **1 Kerstdiner** met 37 deelnemers, waarbij het hele team het feest verzorgt van aperitief tot dessert, via Kerstliedjes, animaties en kleine cadeautjes. Hierbij worden we bijgestaan door een team vrijwilligers in de keuken.
- **1 Kerstontbijt** met 22 deelnemers.
- **1 Oudejaarsfeest** georganiseerd door de vzw Hobo voor de Brussels dak- en thuislozensector. Hieraan namen 13 cliënten deel, begeleid door 2 medewerkers van Huis van Vrede.
- Verschillende deelnames (in totaal 12 uur) aan het **project Stadsjuweel**⁴ (zie ook hoofdstuk 7. *Terugblik op 2024*). Cliënten van Puerto hebben zelf een parel ontworpen, en Puerto werd betrokken bij de exposities.

⁴ <https://www.sos-kinderdorpen.be/verhalen/beleidswerk/het-stadsjuweel-erkenningsplek-voor-overlevers-van-kindertrauma-in-hartje-brussel>

6.5. Evoluties en demografie

Zoals uitgelegd in 6.1. *Methodologie*, betreffen de cijfers weergegeven in dit hoofdstuk het absolute aantal begeleidingen (68).

❖ Begeleidingen (2024)

- Verderzetting van 2023 : 63 begeleidingen
- Nieuwe dossiers in 2024 : 5 begeleidingen
- Stopzetting begeleiding in 2024 : 5 begeleidingen

❖ Reden van stopzetting:

- Afgebroken door cliënt (1)
- Afgebroken door de dienst (1)
- Afgerond wegens behaalde autonomie (2)
- Afgerond wegens doorverwijzing naar andere dienst (0)
- Afgerond wegens verhuis buiten Brussel (0)
- Afgerond wegens opname in rust- en verzorgingstehuis (0)
- Afgerond wegens overlijden (1)

Begeleidingen Huis van Vrede	Totaal	Vrouwen	Mannen
Alleenstaanden	46	9	37
Samenwonend met partner	0	0	0
Alleenstaanden met inwonende kinderen	13	2	3
Alleenstaanden met geplaatste kinderen	5	11	3
Koppel met kinderen	4	4	3
Totaal	68	26	46

Het gebeurt wel vaker dat de gezinssituatie doorheen het jaar wijzigt als gevolg van scheidingen of andere levensgebeurtenissen. Deze tabel geeft de situatie weer van december 2024. De 68 begeleidingen betreffen 72 volwassenen en 40 kinderen. In het totaal begeleiden we 9 alleenstaande vrouwen met of zonder geplaatste kinderen, wat neerkomt op 13 % van de begeleidingen.

Vijf begeleidingen werden stopgezet waardoor het mogelijk was om nieuwe begeleidingen te starten. De redenen van het stopzetten zijn verschillend. Een begeleiding kan worden **afgebroken** door de cliënt. Dit betekent dat de cliënt eenzijdig beslist om niet meer begeleid

te worden, terwijl er nog veel moet gebeuren (de cliënt komt bv. niet meer opdagen wegens andere prioriteiten, hij of zij ziet de problemen niet in of de dienst kan niet beantwoorden aan de – soms onrealistische – verwachtingen van de cliënt). Ook de dienst kan de begeleiding verbreken wanneer het vertrouwen in de hulpverlening geschonden is en niet meer hersteld kan worden (bv. wegens herhaaldelijke geweldpleging).

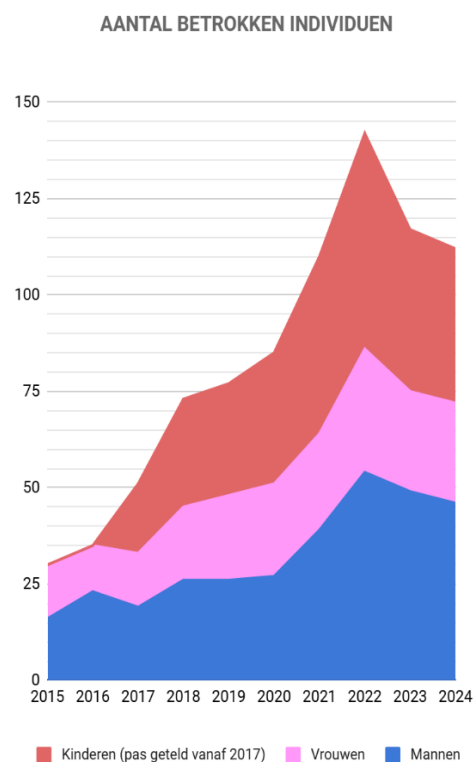
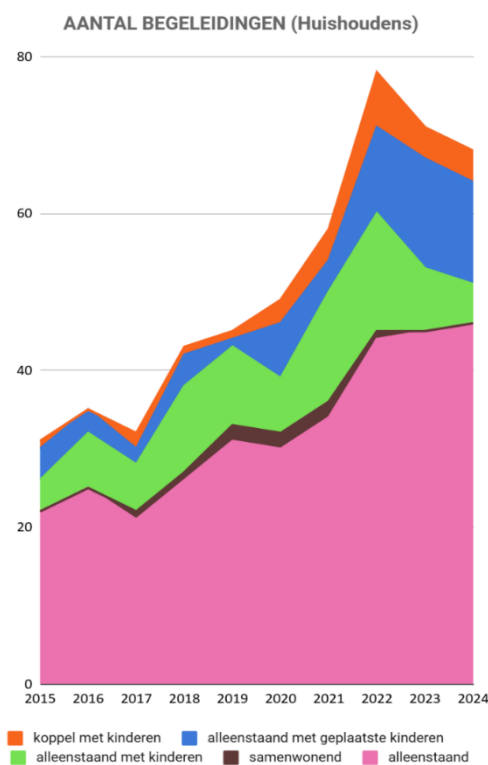
Een begeleiding is afgerond wanneer er sprake is van onderling overleg: zowel de cliënt als de begeleider zijn het eens dat de begeleiding stopt.

Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn: de cliënt is voldoende zelfstandig geworden en de vooropgestelde doelstelling(en) van de begeleiding zijn verwezenlijkt, de cliënt verhuist buiten Brussel of de cliënt verhuist – vaak ondanks zijn of haar nog jonge leeftijd – naar een rust- en verzorgingstehuis.

Een andere reden voor de afronding is dat de cliënt beter geholpen wordt door een andere dienst, soms ook van een andere sector (bv. in de sectoren van de handicap of de geestelijke gezondheid). Daarnaast werden we in 2024 jammer genoeg ook met een overlijden geconfronteerd.

❖ Evolutie begeleidingen (2015-2024)

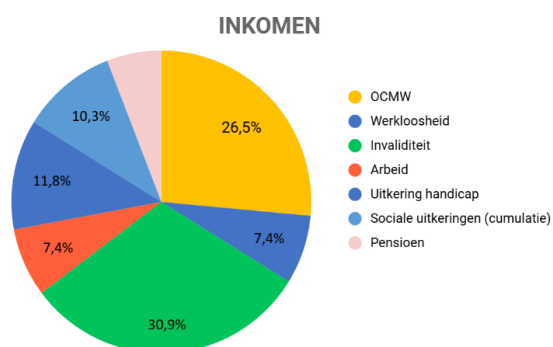
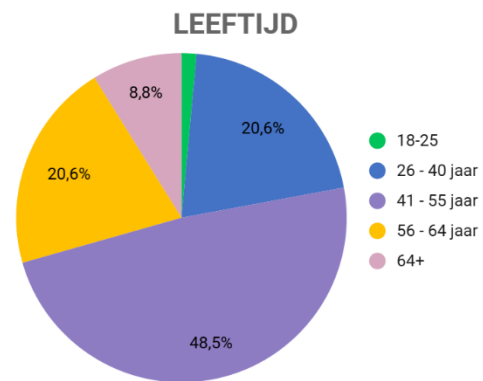
De evoluties van het aantal begeleidingen worden weergegeven in onderstaande grafieken:

De aanzienlijke stijging in het aantal begeleide huishoudens en betrokken individuen loopt parallel met de steunverhogingen van de GGC. Die evolutie bewijst dat steun van de overheid erg belangrijk blijft voor begeleidingsdiensten van dak- en thuislozen zoals dat van Huis van Vrede. In 2022 hadden we een uitzonderlijke toename door de splitsing met het CAW Brussel. Heel wat begeleidingen van het CAW werden immers door Huis van Vrede overgenomen. In 2023 en in mindere mate in 2024, is er door de stopgezette begeleidingen die niet vervangen werden wegens de onderbezetting van het personeel, een kleine terugval (zie 7.1. *Erkenningen van de centra voor thuisbegeleiding door Vivalis.brussels*). Desondanks blijft Huis van Vrede beantwoorden aan haar erkende capaciteit. Het vergroten van de capaciteit van de diensten uit de sector van de dak- en thuislozen blijft belangrijk: het aantal dak- en thuislozen in Brussel blijft immers toenemen (van 3434 in 2016, naar 4151 in 2017, 5313 in 2020, tot 7134 in 2023).⁵

❖ Leeftijd

De groep 41- tot 55-jarigen blijft net als de voorbije jaren de grootste groep. Aangezien de begeleidingen op vrijwillige basis gebeuren, zijn deze mensen vragende partij om geholpen te worden. Ze hebben al heel wat waters doorzwommen en hebben ervaren dat ze er alleen niet geraken. Dit zou mogelijk kunnen verklaren dat ondanks het feit dat in Brussel de helft van de dak- en thuislozen tussen de 30 en 49 jaar oud zijn, het publiek van Huis van Vrede grotendeels ouder is.⁶ Wat de jongeren (< 26 jaar) betreft, verwijzen we graag door naar meer gespecialiseerde diensten, zoals Woonbegeleiding voor jongeren (CAW Brussel) of projecten als Step Forward als de jongere meer een Housing First-profiel heeft.

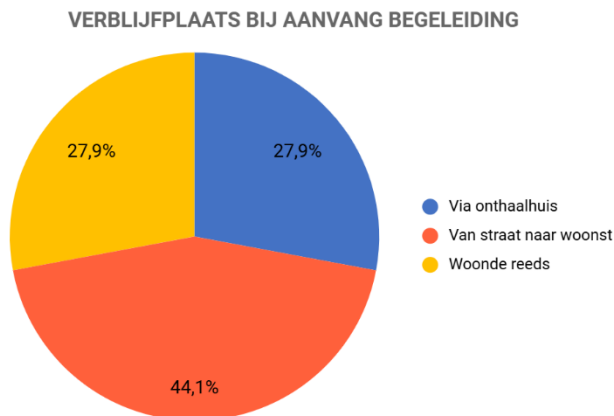
❖ Inkomen

Ook op vlak van inkomen kan de situatie doorheen het jaar veranderen. Deze grafiek geeft de situatie in december 2024 weer. Niet het leefloon van het OCMW maar de invaliditeitsuitkering is het meest voorkomende inkomen. Deze cijfers bevestigen enkel de vaststelling die de

⁵ <https://www.brussshelp.org/index.php/nl/documentatie/telling>

⁶ <https://www.bruzz.be/samenleving/bijna-een-vijfde-meer-dak-en-thuislozen-geteld-brussel-2023-06-28>

bevoegde administraties al maakten: wat de overheid bespaarde op dalende werkloosheidsuitkeringen, verloor ze aan de stijgende kosten voor arbeidsongeschikten. In het Brussels Gewest is er tussen 2013 en 2023 een daling van 34% werkloosheidsuitkering en een stijging van 57% invaliditeitsgerechtigden gemeten.⁷

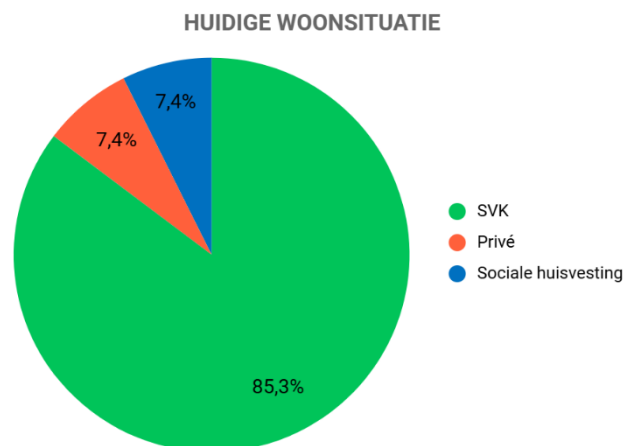

❖ Huisvesting

In de loop der jaren heeft Huis van Vrede in nauwe samenwerking met vzw Diogenes heel veel ervaring en *knowhow* opgedaan in het rechtstreeks huisvesten van daklozen. De grafiek links toont de vorige verblijfplaats van onze huidige cliënten (2024) bij aanvang van hun begeleiding bij onze dienst. 30 cliënten gingen rechtstreeks van

de straat naar een woning. 19 cliënten werden gehuisvest bij hun vertrek uit een onthaalhuis. Een groot deel van deze tweede groep woonde ook op straat voor hun opname in het onthaalhuis. 19 cliënten woonden reeds en hebben hun woonst kunnen behouden. In totaal kunnen we zeggen dat 72% van onze begeleidingen geen woning had op het moment van aanvraag.

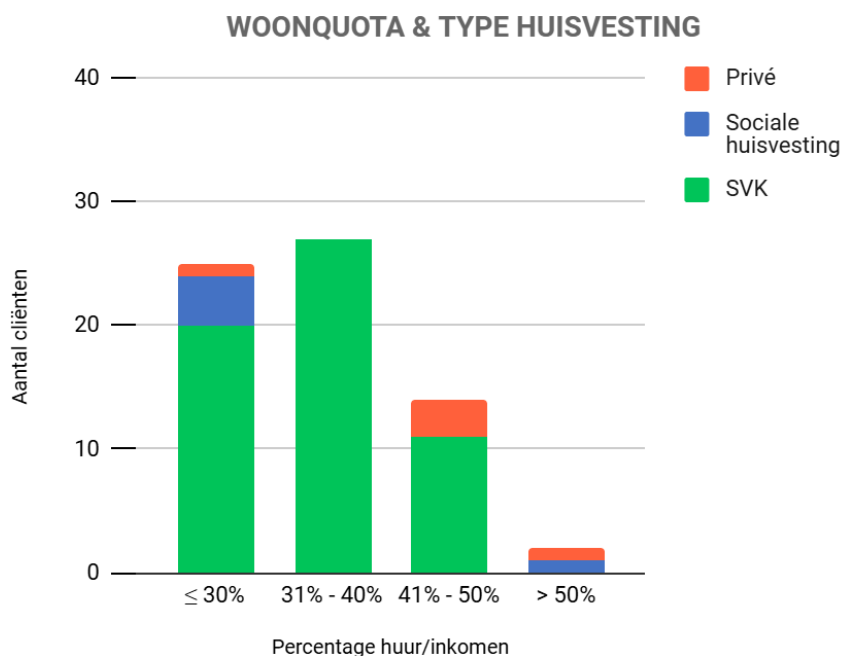
Slechts vijf van de begeleide huishoudens wonen in een woning van de sociale huisvestingsmaatschappij en nog eens evenveel huishoudens wonen op de private woningmarkt. De andere cliënten worden gehuisvest via een Sociaal Verhuurkantoor (SVK). Deze cijfers zijn een goede vertaling van de Brusselse woonproblematiek. Samenwerken met privé-eigenaars voor kwetsbare doelgroepen blijft een zeer grote uitdaging, maar wachten op een sociale woning kan ook meer dan tien jaar duren. Enkel een goede samenwerking met Sociale Verhuurkantoren laat ons toe mensen te huisvesten op het ogenblik dat de nood er is.

⁷ <https://www.vivalis.brussels/nl/publicatie/welzijnsbarometer-2023>; p. 45 Aantal begunstigden sociale uitkeringen

❖ De woonquota: huisvesting en inkomen

Het belang van goede, betaalbare huisvesting wordt ook geïllustreerd door de woonquota van onze cliënten. De woonquota is het percentage van het inkomen dat een huishouden aan huisvesting besteedt. Het gaat hierbij enkel om de huur en niet om bijkomende woonlasten zoals nutsvoorzieningen. Algemeen genomen wordt een woonquota van 30% of minder als aanvaardbaar gezien. Slechts 37% van onze cliënten valt binnen deze categorie. De laagste woonquote zien we bij gezinnen die bij een sociale huisvestingsmaatschappij wonen, maar door het beperkt aantal sociale woningen en de lange wachtlijsten is deze groep dan weer erg klein (slechts 7% van onze begeleidingen). De cijfers tonen nogmaals aan dat het uitbreiden van sociale huisvesting een beleidsprioriteit moet zijn. 44% van onze begeleidingen hebben een woonquote van 40% of minder. Dit is dankzij de samenwerkingen die we met de SVK's hebben.

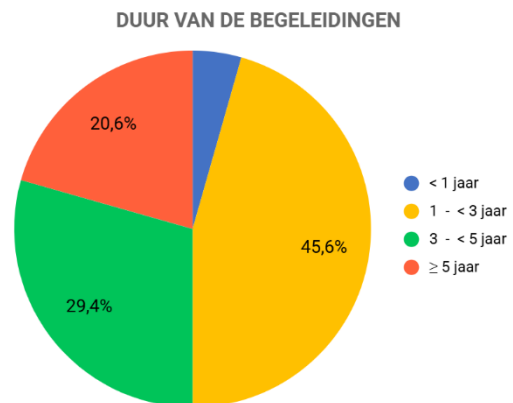

Alle inkomstenbronnen zijn in de verschillende woonquota vertegenwoordigd. De twee huishoudens die meer dan de helft van hun inkomen besteden aan huur, zijn beiden afhankelijk van een invaliditeitsuitkering. 14 huishoudens spenderen tussen 41 à 50 %, de inkomstenbronnen zijn allen vertegenwoordigd. Voor wie een basisleeftoon krijgt, blijft het een grote uitdaging om de huur te kunnen betalen, zelfs als die sterk onder de marktprijs ligt zoals bij SVK-woningen.

6.6. Duur begeleiding

De begeleidingen in Huis van Vrede zijn gemiddeld van lange duur. Omdat we bewust kiezen voor de thuislozend doelgroep en de problematieken die daarmee gepaard gaan, zijn de oplossingen voor de problemen niet eenvoudig en al zeker niet snel te verwezenlijken. De weg naar volledige autonomie is soms lang en voor sommigen is ze nooit volledig voltooid. We spreken van ‘zo zelfstandig mogelijk’. Dankzij de nodige ondersteuning lukt het voor de cliënt om zelfstandig te (blijven) wonen.

Als team onderschrijven we de visie om de begeleiding niet langer in stand te houden dan nodig. Ons doel blijft immers om de persoon niet afhankelijk te maken van Puerto. De begeleiding is liefst beperkt in tijd met als eindresultaat verworven autonomie, zonder de nood aan verdere ondersteuning. Helaas laat de realiteit dat niet altijd toe. Begeleidingen worden regelmatig in team geëvalueerd, doelstellingen worden geformuleerd met de daarbij horende acties ter bevordering van de autonomie. Samen met de cliënt wordt de begeleiding jaarlijks geëvalueerd (zie 8.3. *Jaarlijkse evaluatie van de begeleidingsovereenkomst*). Toch moeten we vaststellen dat de maximumduur van de begeleiding uit de toepassingsbesluiten van 2029 (Art. 94) niet altijd haalbaar is.

Dit verklaart waarom een aantal begeleidingen in Huis van Vrede gemiddeld van lange duur is. Dit soort begeleidingen betreft mensen die in een woontraject zitten en de ondersteuning van een dienst zoals de onze absoluut nodig hebben om hun woning te behouden, zelfs na vijf jaar. Het is belangrijk om de cliënt niet los te laten als het risico op herval in dakloosheid reëel is. Deze 21 % langdurige begeleidingen stellen 14 dossiers voor en kunnen we onderverdelen in drie subgroepen.

Een eerste groep (4) heeft een beperkt vermogen om de bureaucratische verwachtingen waaraan elke burger moet voldoen, te begrijpen. Dit is te wijten aan een al of niet (h)erkende mentale beperking. Een ondersteuning blijft noodzakelijk om het dagelijks zelfstandig leven mogelijk te maken.

Een tweede groep lijdt onder een verslavingsproblematiek. Ondanks de begeleiding van onze dienst alsook de medische opvolging, blijft het moeilijk om tot “genezing” te komen. We mogen spreken van chronische problemen die om een chronische begeleiding vragen. Maar liefst 37 cliënten (54%) van Huis van Vrede hebben een verslavingsproblematiek. Van de 14 langdurige begeleidingen, worstelen er 4 met een verslavingsproblematiek (alcohol, drugs, medicatie).

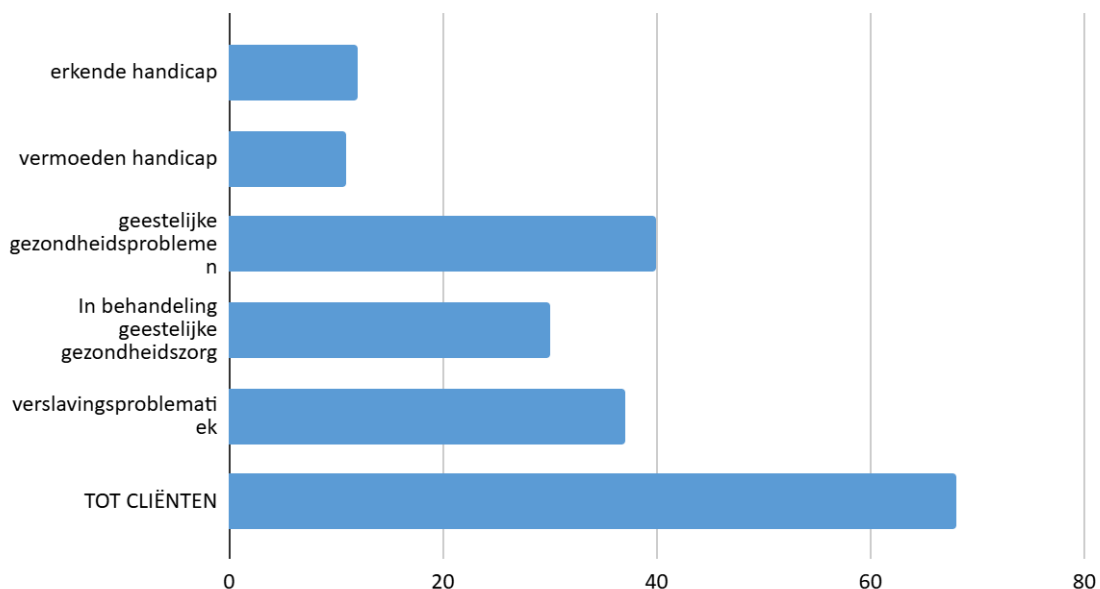
Een derde problematiek die tijd vraagt om gestabiliseerd (en in mindere mate opgelost) te worden, zijn de mentale problemen en/of de persoonlijkheidsstoornissen die het doelpubliek kenmerken. Opnieuw zal ook hier - ondanks de ondersteuning van de begeleiding bij medische opvolging - het genezingsproces lang duren en soms is schadebeperking het hoogst haalbare. Maar liefst 40 cliënten (59%) van Huis van Vrede hebben geestelijke gezondheidsproblemen.

Van de 14 langdurige begeleidingen, worstelen er 7 met een geestelijke gezondheidsprobleem.

Wat nog opvalt is dat vier cliënten twee of drie van de bovengenoemde problematieken cumuleert. De combinatie van de problematieken maakt de situatie complex en de oplossingen minder eenvoudig. Ondanks het feit dat de cliënt al een hele weg van herstel heeft afgelegd bij Huis van Vrede, is de reeds verworven autonomie nog onvoldoende, en is ze bovenal zeer broos. De aanwezigheid van onze dienst blijft van groot belang om te voorkomen dat deze personen terug naar start zouden moeten.

Deze grafiek geeft een overzicht weer van de soorten problematieken die waargenomen worden onder het totaal aantal begeleidingen in Puerto Huis van Vrede.

SOORTEN PROBLEMATIEKEN

7. Terugblik op 2024

7.1. Erkenningen van de centra voor thuisbegeleiding door Vivalis.brussels

In 2024 vonden inspecties plaats in het kader van de vijfjaarlijkse erkenning van de Brusselse centra voor thuisbegeleiding. Wij ontvingen de inspectie in augustus 2024. Daarbij werd onze werking onder de loep genomen op verschillende domeinen: opvang van gebruikers, opdrachten en kwaliteit van de diensten, activiteitenverslagen en boekhouding, organisatie en begeleiding, personeelsnormen, veiligheid en architecturale vereisten.

De samenwerking met de inspectie verliep constructief. Het kwaliteitsbeleid werd besproken – een nieuw gegeven voor de centra voor thuisbegeleiding – waarbij waardevolle aanbevelingen werden aangereikt.

Na enkele gerichte aanpassingen ontvingen we in oktober 2024 een gunstig advies van Vivalis.brussels voor een erkenning tot 2029. De definitieve goedkeuring door het Verenigd College volgt nog.

7.2. Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid is afgerond. De voorbereidende stappen in onze jaarverslagen van de afgelopen jaren vormden een sterke basis voor de verdere uitwerking ervan. Tegelijkertijd werden ook onze missie en visie herwerkt, in samenwerking met bestuurslid Joris Claes en met definitieve goedkeuring door het team (zie 1.4. *Visie en missie*).

In 2024 werd ook een vijfjaarlijks kwaliteitsprogramma (waaronder een opleidingsprogramma, zie 5. *Vormingen 2024*) opgestart. De administratie stelde in overleg met Bico-federatie zes thema's vast: gebruikerstevredenheid, personeel, partnerschappen of netwerken, methodieken, infrastructuur en kwaliteit van de aangeboden diensten. Voor de periode 2024-2029 koos Huis van Vrede hieruit drie prioritaire doelstellingen: het versterken van de gebruikersparticipatie en -betrokkenheid (gebruikerstevredenheid), het jaarlijks evalueren van elke begeleidingsovereenkomst (gebruikerstevredenheid) en het aantrekken, opleiden en behouden van personeel (personeel).

In 2024 zijn we gestart met de implementatie van ons vijfjaarlijks kwaliteitsprogramma. Concreet omvat dit onder andere:

- Infosessies rond welzijn en preventie op de werkvloer.
- Een eerste aanzet tot een onthaalmap voor nieuwe collega's, met daarin het arbeidsreglement, onze visie en missie, het kwaliteitsbeleid, de checklist voor zaalbeheer, de regels en afspraken in Puerto, welzijns- en preventierichtlijnen en andere nuttige informatie.
- Interne opleidingen over budgetbeheer.

- De invoering van het evaluatiesysteem *Outcomes Stars* (ook wel bekend als *De Ladder van Verandering*) voor de jaarlijkse evaluatie van begeleidingstrajecten, samen met cliënten.
- Bewustmaking van cliënten over hun rol in de publieke ruimte, via o.a. de interne nieuwsbrief, affiches, algemene vergaderingen, individuele gesprekken, en de verslaggeving daarvan in team- en vergaderverslagen.

De AMA (la Fédération des Maisons d'Accueil et des service d'aide aux sans-abri) is gestart met een onderzoeksproject over de agressie binnen de sector van de dak- en thuislozen. Huis van Vrede neemt deel aan het 'comité de pilotage'.

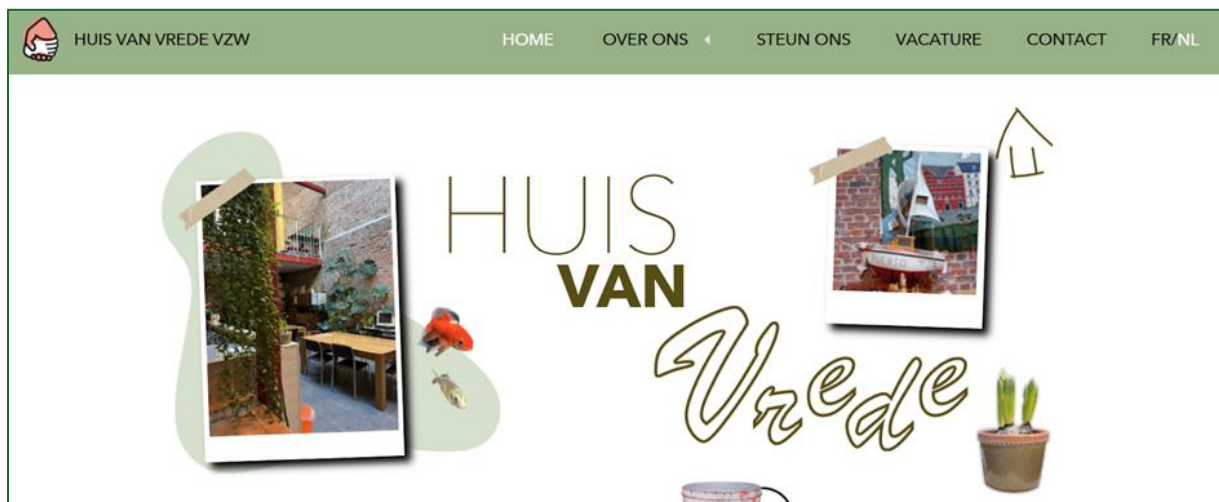
7.3. Andere

❖ **Projet Recherche Action violences**

De AMA (la Fédération des Maisons d'Accueil et des service d'aide aux sans-abri) is gestart met een onderzoeksproject over de agressie binnen de sector van de dak- en thuislozen. Huis van Vrede nam deel aan het 'comité de pilotage'. De resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek zijn hier te lezen: [*"Alors que la fumée s'élève, l'invisible brûle : Violences dans les services accompagnant des personnes sans chez-soi en région bruxelloise"*](#) (link) (zie ook 5. Vormingen).

❖ **Website Huis van Vrede**

De website is in 2024 nog niet gelanceerd, maar de blauwdruk is inmiddels klaar. Bezoekers zullen er niet alleen informatie vinden over onze werking en geschiedenis, maar ook artikels over de sector, onze jaarverslagen en een archief van externe nieuwsbrieven. Daarnaast komen er specifieke rubrieken met vacatures voor medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. Ook voorzien we een 'Steun ons'-pagina voor wie ons financieel wil ondersteunen, en een digitaal klachtenformulier voor wie feedback wil geven. We mikken erop de website nog voor de zomer van 2025 te lanceren!

❖ Schilderwerken

In 2024 onderging de kantoorruimte een verfrissende transformatie door een nieuwe kleurenpalet. Na grondig overleg en afstemming binnen het team werd gekozen voor een combinatie van lichtgroen en wit. De metamorfose van de werkruimte werd mogelijk gemaakt dankzij de toewijding en inzet van Bart, Jennifer, Jurg en Arthur, die samen met de vrijwilligers van SPIE hard hebben gewerkt om dit project tot een succes te maken. Onder de deskundige en zorgvuldige coördinatie van Rosanne en Teame werd elke stap van het schilderproces met precisie en enthousiasme uitgevoerd. Hun gezamenlijke inspanningen hebben geleid tot een prachtige vernieuwing van de kantooromgeving, waarmee een frisse en stimulerende sfeer is gecreëerd voor iedereen die er werkt.

❖ Stadsjuweel

SOS Kinderdorpen lanceerde Het Stadsjuweel, een participatief kunstwerk onder leiding van Laura Nsengiyumva, om bewustwording en maatschappelijk begrip rond jeugdtrauma te vergroten. Overlevenden verwerkten hun verhalen in kleurrijke kralen, die in 2025 worden samengevoegd tot een groeiende ketting naast Puerto – Huis van Vrede op het Marguerite Durasplein. Naast deelnemers van organisaties als de Meeting, Het Anker en Tochten van Hoop, namen ook mensen van onze werking deel aan een creatieve workshop. Eén van deze sessies vond plaats bij ons in Puerto.

In aanloop naar de officiële inhuldiging van het kunstwerk organiseert SOS Kinderdorpen een reizende tentoonstelling. Tijdens een symbolische inhuldiging op 9 en 10 oktober 2024 in Argos werden de gemaakte kralen – waaronder die van onze deelnemers – al tijdelijk tentoongesteld, samen met podcasts, graffiti-workshops en een conferentie rond jeugdtrauma. In april 2025 stelt Puerto – Huis van Vrede haar bureaus open voor een bezichtiging van enkele kralen, in samenhang met de tentoonstelling in House of Compassion. We willen in 2025 ook zelf workshops organiseren, zodat nog meer mensen van onze dienst hun verhaal kunnen omzetten in kralen.

8. Vooruitzichten 2025

8.1. Uitrollen van het vijfjarenplan

Samen met het erkenningsdossier van onze werking werd een kwaliteitsbeleid ontwikkeld, vergezeld van een vijfjarig kwaliteitsprogramma. Overeenkomstig artikel 27, §1 van het besluit van het Verenigd College van 9 mei 2019, moet elk centrum een kwaliteitsbeleid uitwerken dat systematisch de kwaliteit van hulpverlening en interne werking evalueert en verbetert.

Artikel 27, §2 bepaalt bovendien dat elk centrum zijn langetermijndoelstellingen opneemt in een vijfjarenprogramma. Dit programma verduidelijkt het kwaliteits-, opleidings- en evaluatiebeleid van de hulpverlening. Elk centrum stelt daarbij minstens twee doelstellingen vast binnen minstens twee verschillende thema's (zoals gebruikerstevredenheid, personeel, partnerschappen, methodiek, infrastructuur en kwaliteit van de aangeboden diensten). Eén van die thema's moet verplicht betrekking hebben op "gebruikerstevredenheid" of "kwaliteit van de aangeboden diensten".

Voor Huis van Vrede werden volgende doelstellingen vastgelegd:

- De gebruikersparticipatie en -betrokkenheid versterken
- De begeleidingsovereenkomst jaarlijks evalueren
- Een duurzaam personeelsbeleid ontwikkelen

8.2. Gebruikersparticipatie en -betrokkenheid versterken

De eerste acties zijn intussen opgestart of gepland voor het komende jaar. Zo meten we de aanwezigheid van cliënten in Puerto en tijdens activiteiten, en registreren we incidenten. Via algemene ledenvergaderingen stimuleren we betrokkenheid, participatie en gedeelde verantwoordelijkheid. Tijdens deze vergaderingen bespreken we thema's zoals:

- veiligheid en/of overlast op het pleintje voor onze zaal
- het leven in de wijk
- voorstellen voor socio-culturele projecten
- engagement van cliënten bij het organiseren van activiteiten
- regels en afspraken binnen de zaal
- evaluatie van het gebruik van de digitale ruimte

8.3. Jaarlijkse evaluatie van de begeleidingsovereenkomst

Binnen het team kozen we voor de methodiek van de *Outcomes Stars*, ook wel *De Ladder van Verandering*. Deze methode wordt sinds kort toegepast en wordt verder uitgerold in 2025.

Aan de hand van een stervormige schaal met 10 stralen, elk met een score van 1 tot 10, voeren hulpverleners een reflectief gesprek met cliënten. Elke straal vertegenwoordigt een levensdomein: budget, administratie, wonen, gezondheid, vrije tijd/werk, justitie, sociaal netwerk, verslaving, zelfzorg en mentale gezondheid.

De cliënt geeft aan waar hij/zij zichzelf plaatst op de schaal, waarna hierover in dialoog wordt gegaan. De schaal loopt van “ik heb geen probleem of wil er niet over nadenken” tot “ik weet wat ik moet doen en kan het alleen”.

Samen bekijken cliënt en hulpverlener de vooruitgang, evalueren ze het begeleidingscontract en stellen ze het indien nodig bij. Wat werd al bereikt? Is het contract nog relevant? Welke noden zijn er nog?

8.4. Verder ontwikkelen van het personeelsbeleid

Na de turbulente coronaperiode en interne veranderingen willen we onze werking en medewerkers stabiliseren. Een sterk team is cruciaal. Het aantrekken en behouden van sociaal werkers blijft echter een uitdaging, zeker gezien sociaal werk vandaag een knelpuntberoep is.

In 2025 nemen we daarom ons personeelsbeleid onder de loep. We evalueren onze aanwervingsprocedures, verbeteren het onthaal van nieuwe medewerkers en voorzien een sterke omkadering. We investeren in vorming, training en rechtstreekse feedback om medewerkers te ondersteunen en groeikansen te bieden. We willen zorg dragen voor ons “sociaal kapitaal”.

8.5. Andere

○ Evaluatie van het vijfjarenplan

In 2025 evalueren we het vijfjarenplan voor het eerst. Indien nodig sturen we bij. We onderzoeken welke methodiek hierbij het best past — dit wordt een aandachtspunt in het komende jaar.

○ Bicofederatie

Huis van Vrede neemt actief deel aan verschillende overlegmomenten van de Bicofederatie. Voor 2025 zijn er binnen deze samenwerking verschillende speerpunten:

○ Bruss’Help – Comité voor Noodhulp en Inschakeling

Huis van Vrede stelde zich kandidaat als vervangend lid van het Comité voor Noodhulp en Inschakeling (CN-CI) van Bruss’Help, een orgaan opgericht bij ordonnantie van 14 juni 2018. Het comité coördineert de hulp aan dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en speelt hierin een sleutelrol.

○ Artikel 36bis van het Huurbesluit

Om dak- en thuisloosheid structureel aan te pakken, zetten verschillende partners zich in voor een betere toegang tot sociale huisvesting. Obstakels zoals inschrijvingsprocedures en domicilievereisten bemoeilijken dit nog te vaak.

Artikel 36bis stelt dat elke openbare vastgoedmaatschappij minstens 3% van haar toewijzingen (vanaf januari 2025) — en 6% vanaf 2027 — voorbehoudt aan erkende Brusselse organisaties die herhuisvesting en begeleiding garanderen. In samenwerking met de Bicofederatie en Bruss'Help werkt Huis van Vrede mee aan de implementatie van dit artikel. De inbreng van onze diensten is essentieel voor het uitwerken van een werkbaar kader en een modelovereenkomst.